

2020-21

Indholdsplan for Waldemarsbo Efterskole

WE

Waldemarsbo Efterskole

Vision	3
Værdier	3
ELEVGRUPPEN.....	4
KURSET.....	4
HOLDINDELING	4
OVERSIGT OVER ÅRETS UNDERVISNINGSTILBUD	5
Linjefag.....	5
Kontaktlærerteams	5
Lærerne i basisfag.....	5
Obligatoriske fag.....	5
Valgfag	6
Tilbudsfag – dette aftales af vagtlærerne	6
Andre undervisningstilbud.....	6
Obligatorisk motion	7
Fællestimer og morgensamlinger	7
Linjefag.....	8
Basisfag	8
Evaluering	9
Valgfag	9
Emneuger.....	9
Projektuger	10
Kontaktlærerfunktionen	10
Evaluering	10
Medborgerskab.....	11
Håndværk og design-linjen (1. og 2. periode).....	12
Kunstlinjen (1. periode)	13
Den grønne linje (1. & 2. periode)	13
Dyr og naturlinjen (1. & 2. periode).....	15
Medielinjen (1. periode & 2. periode)	15
Friluftslivslinjen (1. periode)	16
Motion & Sundhed (2. periode).....	17
Teaterlinjen (2. periode).....	17
Basisfag.....	19

Dansk	19
Matematik	20
Engelsk	21
Dansk 8.- 9. klasse.....	23
Matematik 8.-9. klasse.....	25
Engelsk	25
Dansk på FP9 niveau	27
Engelsk på FP9 niveau.....	27
Heste & natur.....	27
Fodbold	27
Musik	28
Brætspil.....	29
Foto.....	30
Fit & sund.....	30
Natur/teknik	30
Håndværk & design light.....	30
Meditation	31
Dota 2 spil	31
Højtlesning.....	31
Teater – light.....	32
Debatklubben	32
Eventuelle ændringer	33

Vision

- På Waldemarsbo er vores fornemste opgave at højne elevernes selvværd, selvforståelse og selvstændighed, således, at eleverne kan begå sig i en uforudsigelig verden og være aktive i eget liv.
- Hos os bidrager vi til elevernes lyst til læring, lyst til livet, livsglæde og livskvalitet, indrammet i en tryk hverdag præget af rutiner og traditioner. På Waldemarsbo styrker vi vejen til et godt liv.
- Vi har høj professionalisme, specialpædagogisk viden og tydelig resultatskabelse som er med til at påvirke verden omkring os.

Værdier

- Glæde & fællesskab
- Tillid & troværdighed
- Ansvarlig & menneskeklog
- Professionalisme & udvikling

ELEVGRUPPEN

Waldemarsbo Efterskole er en efterskole for unge mellem 15 og 18 år, der har særlige læringsforudsætninger begrundet i boglige- og læringsmæssige vanskeligheder samt funktionsmæssige vanskeligheder. Enkelte elever kan dog være ældre, hvis dette er velmotiveret- og begrundet i forhold til deres udvikling. En stor del af Waldemarsbo Efterskoles elevgruppe er også elever med diagnoser inden for autismespektret og andre gennemgribende udviklingsforstyrrelser. Eleverne ligger fagligt meget spredt i forhold til de traditionelle skolefag. Nogle er på indskolingsniveau, mens andre er på udskolingsniveau. Det er en forudsætning for at blive optaget på Waldemarsbo, at eleven har et særligt undervisningsbehov.

Vores tilbud henvender sig som sagt til elever med særlige læringsforudsætninger, som gerne vil lære, men har vanskeligt ved den undervisningsform, som det traditionelle skolesystem tilbyder. Vi optager elever, som vi forventer, kan lære at indgå i et fællesskab. Elever som synes, at vores basis- og linjefagstilbud er interessante, og elever som respekterer, at vi alle har ret til at være forskellige.

Waldemarsbo Efterskole har nogle ganske særlige undervisningsfaciliteter, som virker tillokkende på unge, der har haft vanskeligt ved at lære i den traditionelle klasseundervisning, og som styrkes både fagligt, socialt og personligt af at vi tager udgangspunkt i det hele menneske og de mange intelligenser kombineret med efterskoleformen.

Rækken af fag i årsplanen er den samme som folkeskolens. Vi forsøger blot at finde en praktisk, didaktisk kreativ og specialpædagogisk tilgang til undervisningen, da Waldemarsbo Efterskoles elevgruppe har brug for forskellige læringsstile, men specielt hvor kroppen og fysisk aktivitet er en del af indlæringen. Vi afvikler også noget af undervisningen som emneuger, tidsbegrænsede temaer og også på mere traditionelt vis.

KURSET

Efterskolens kursus er på 42 uger. En kursusuge har 7 dage. Selvom der ikke i alle weekender er normal undervisning lørdag-søndag, opfordres eleverne til at have weekendophold på skolen, hvor der altid foregår forskellige fritids- eller undervisningsprægede aktiviteter. Alle eleverne undervises dagligt mandag-fredag kl. 8.00-15.30. Om eftermiddagen og aftenen er der desuden aktivitetstilbud. Nogle er obligatoriske.

HOLDINDELING

Fællestimer: 78 elever + 2-4 lærere

Morgensamling: 78 elever + 4-8 lærere

Linjefag: 6 linjefagshold á 2 eller 3 lærere (alt efter størrelse og elevsammensætning)

Valgfag: 6-8 hold á 1-2 lærere

Basisfag, hvor de obligatoriske fag er inkluderet: (geografi, biologi, historie, samfundsfag, matematik, dansk, engelsk): 5 hold + 16 lærere

Obligatorisk Idræt: 3-4 hold + 4-6 lærere

Medborgerskabstimer: 4 hold + 16 lærere

Aftenaktiviteter: 1-2 hold + 2-3 lærere

OVERSIGT OVER ÅRETS UNDERVISNINGSTILBUD

Linjefagene, de obligatoriske fag, valgfagene og motion ligger mellem kl. 8.00 og 15.30. Tilbudsfagene ligger fra kl.16.00-17.30 eller fra kl.19.00 -20.30

Linjefag

1. periode	2. periode
Dyr & naturlinjen (GO, Kaa, TT)	Dyr & naturlinjen (GO, Kaa, TT)
Medielinjen (TS, HW)	Medielinjen (HW, TS)
Friluftslinjen (AF, NR, SN)	Idrætslinjen (AF, NR, SN)
Kunstlinjen (AR, TA)	Teaterlinjen (AR, TA)
Grøn linje (MS, JSØ)	Grøn linje (MS, JSØ)
Håndværk & designlinjen (JS, NF)	Håndværk & designlinjen (NF, JS)

Kontaktlærerteams

Pink team	Blåt team	Rødt team	Gult team
SØ, Kaa, GO, TT	JSØ, JS, MS, NF	HW, TS, AR, TA	SN, AF, HU, NR

Lærerne i basisfag

Dansk	Matematik	Engelsk/Praktisk
AF, NR, AR, TA, GO, NF, MS, SN, Kaa, TA, IH	TT, JS, HW, NS, MS, JSØ, NF, GO, AF, TA	TA, SN, TT, AR, NR, HW, HU, SØ, Kaa, JS, KP

Obligatoriske fag

1. periode & 2. periode
De fleste lærere underviser i to af følgende fag udover deres linjefag: Dansk, Matematik, Engelsk eller praktisk. Alle lærere underviser i orienteringsfag, herunder historie, kristendom og samfundsfag, medborgerskab m.v. Fællestimer (TK, NS) Folkedans (AT, CC) Fælles motion - (alle lærere) Morgensamling - (alle lærere) Emneuger – (alle lærere)

Valgfag

1. periode	2. periode	3. periode	4. periode
FP9 dansk (AF/NR)	FP9 dansk (AF/NR)	FP9 engelsk (SN)	FP9 engelsk (SN)
Heste & natur (GO, Kaa)	Teater light (TA/AR)	Dota (TT)	Heste & natur (Kaa, GO)
Fodbold (HW)	Krea og brætspil (HU)	Håndværk & design light (JS)	Fodbold (HW)
Højtlesning (TA/AR)	Musikhistorie (NF)	Debatklubben (TA/AR)	Musik (NF)
Sorte fingre (JSØ)	Flet & design (SØ)	Adobe (TS)	Foto (SØ)
Foto (SØ)	Dota (TT)	Meditation (SØ)	Skriveværkstedet (TA/AR)
Fit & sund (MS)	Bordtennis & badminton (TS)	Natur & teknik (MS)	Håndværk & design light (NF)

Tilbudsfag – dette aftales af vagtlærerne

1. periode	2. periode	3. periode	4. periode
Skydning	Skydning	Skydning	Skydning
Styrketræning	Styrketræning	Halaktivitet	Billedkunst
Bue og Pil	Halaktivitet	Badminton	Bue og Pil
Billedkunst	Badminton	Billedkunst	Billedkunst
Musik/samspil/sang	Billedkunst	Musik/samspil/sang	Musik/samspil/sang
Special effekts	Musik/samspil/sang	Special effekts	Special effekts
	Special effekts		

Andre undervisningstilbud

	1. periode	2. periode
Lejrskoler	Linjefagstur (nogle linjefag)	Lejrskole (alle)
Emneuger	Introuger En uge med linjefagsbyt, hvor et andet linjefag prøves inden valg Uddannelsesuge med fokus på videre uddannelse og fremtid.	3 uger samfund, historie, geografi - DK-indsamlingen 2 uger om samfund, historie, geografi og kristendom.
Emnedage	Emnedag om Sex og samfund Emnedag om fællesskab og trivsel	Festival Fælles forandring – om de 17 verdensmål i samarbejde med øvrige efterskoler.

Obligatorisk motion

Tre gange om ugen er der obligatorisk motion. De fleste mennesker har stor glæde og gavn af motion, selvom det for nogle kan være svært at komme i gang. Og motion kan være rigtig mange former for fysisk aktivitet, hvor man dog som minimum kommer op og får en puls på minimum 120. Det kan bl.a. være cykling, gåture, dans og rytmik, løb og lege.

Motionstimerne handler altså om at vi får rørt os i forhold til det vi hver især kan klare, samt om at udfordre vores fysik, samtidig med at glædesbarometeret stiger og vi oplever at vi rent faktisk får det bedre.

Fællestimer og morgensamlinger

En gang om ugen er der fællestime. De øvrige dage er der morgensamlinger.

Der lægges vægt på oplysning, demokratisk dannelse, fællessang, mærkedage, årets gang og traditioner. Samværet og undervisningen ved samlingerne styrker fællesskabet. Lærerne planlægger i teams indholdet til morgensamlingerne, men lærerne kan også vælge at planlægge nogle temaer sammen med eleverne.

Der gøres brug af fortælling, sang og oplysning om Danmark og dansk kultur. Der arbejdes med livsnære og aktuelle emner. Der indgår historie, kristendom og samfundsfag i undervisningen. Samværet og undervisningen styrker fællesskabet og skal give eleverne en forståelse af vigtigheden af aktivt medborgerskab. Eleverne skal få en forståelse for og lære at medborgerskab handler om følelsen af at høre til i et større fællesskab, at der er rettigheder og pligter indenfor fællesskabet og at vi er en del af en fortid, nutid og fremtid. Sidst men ikke mindst handler medborgerskab om at deltage i udviklingen af fællesskabet. Den danske sangskat indgår, som en naturlig del af det historie-, kristendom- og samfundsfagsundervisningen, da man her kan underbygge eller perspektivere med det historisk poetiske. I løbet af skoleåret vil vi bl.a. komme rundt om:

- Nationalromantiske sange
- Verdenskrigene
- FN's verdensmål.
- FN's børnekonvention. Om konventionens indhold samt om baggrunden for dens behov og opståen.
- Særlige mærkedage, som Kvindernes internationale kampdag og 1. maj samt gennemgang af dette rent historisk og samfundsmæssigt, Danmarks udsendte, m.v.
- Miljø og forurening gennem 5 årtier., samt hvad kan vi gøre for at ændre dette? Jf. verdensmål.
- Konflikter i verden. Hvilken betydning har dette? Fx Nord- og Sydkorea.
- Danske komponister gennem tiden.
- Samt andre samfundsrelevante begivenheder som vi møder i løbet af året – fx valg eller konflikter i Danmark eller andre lande (fx USA), særlige katastrofer rundt omkring i verden, markering af en betydningsfuld persons der pludselige går bort, pandemier og dens betydning for samfundet.

Der lægges vægt på fortælling som undervisningsform, men der gøres også indimellem brug af andre undervisningsformer. Eksempelvis "Historien om Danmark" - en serie af udsendelser fra DR på ca. 10 timer i alt. Undervisningsmaterialet er udarbejdet i et samarbejde mellem DR, Nationalmuseet og Slots- og kulturstyrelsen og støttet af Nordea-fonden. Fortællingerne, suppleret med nutidens medier, skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Placere begivenheder tidsmæssigt "før", "efter" og "samtidig med" hinanden, dvs. benytte relativ kronologi.
- Kende betegnelser for tidsepoker, der knytter sig til Danmarks historie, herunder stenalder, bronzealder, jernalder, middelalder og oplysningstid, / guldalderen, romantikken mm.
- Give eksempler på tidstypiske fremstillingsformer og opfindelser, der er begrundet i udvikling af værktøj, materialer og videnskab.
- Sætte begivenheder fra Danmarks historie i tidsmæssig relation til verdenshistorien.
- Kende forskel på og anvende begreberne fortid, nutid og fremtid.

Fagformål for faget historie

Eleverne skal i faget historie opnå sammenhængsforståelse i samspil med et kronologisk overblik og kunne bruge denne forståelse i deres hverdags- og samfundsliv. Eleverne skal blive fortrolige med dansk kultur og historie.

Stk. 2. Eleverne skal arbejde analytisk og vurderende med historiske sammenhænge og problemstillinger for at udbygge deres forståelse af menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne og opnå indsigt i kontinuitet og forandring.

Stk. 3. Elevernes historiske bevidsthed og identitet skal styrkes med henblik på, at de forstår, hvordan de selv, deres livsvilkår og samfund er historieskabte. Derved opnår eleverne forudsætninger for at leve i et demokratisk samfund.

Linjefag

Linjefagene er et væsentligt og bærende element i undervisningen. Eleverne får i løbet af skoleåret mulighed for at vælge 2 forskellige linjefag. I hver periode har eleverne således mulighed for at arbejde koncentreret med og fordybe sig i et særligt fagligt område.

Undervisningen tager sit udgangspunkt i den enkeltes elevs forudsætninger. Sommetider er undervisningen mere produktorienteret, så eleverne også oplever nødvendigheden af samarbejde og fællesskab for at løse en opgave. I første periode er linjefaglærerne har eleverne både deres kontaktlærere i linjefag og medborgerskab, da vi på den måde får et godt kendskab til hinanden. I 2. periode kan eleven vælge et linjefag, hvor læreren er en anden end kontaktlæreren. Eleven vil dog fortsat have medborgerskab med sin kontaktlærer.

Basisfag

Basisfag er dansk og matematik samt engelsk eller praktisk. Undervisningen tager altid udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger og niveau. Vi har i alt 5 klasseniveauer, hvor der er mulighed for yderligere at

dele hver klasse op i to, hvis det er nødvendigt. Det kunne fx være i forbindelse med nogle temaer eller kurser, eller for at lave endnu en niveaudeling.

Eleverne er forsøgt inddelt, så de fagligt matcher hinanden bedst muligt. I alle fag er udgangspunktet at stå mål med Fælles Mål. Ét basisfag i henholdsvis dansk, matematik og engelsk arbejder på udskolingsniveau, og gør det muligt for eleven at tage en FP9 i det fag.

Evaluering

Den enkelte elev bliver løbende evalueret ved hjælp af realkompetencemålinger. Det er vigtigt med denne elevgruppe at støtte konstant op i hele processen, så eleven kan overskue og være med i undervisningsforløbet og sætte realistiske mål, både i forhold til det faglige og det personlige og sociale.

Valgfag

I løbet af skoleåret tilbydes forskellige valgfag. De forskellige valgfagstilbud er en kombination af specifikke faglige-, hobby- og interesse fag. Udbuddet af valgfag har altid en bredde i indholdet, så vi tilgodeser drenge, piger, faglige og personlige interesser og kompetencer. Der er 4 valgfagsperioder på et skoleår.

Emneuger

I løbet af skoleåret tilrettelægges en række emneuger, der har til formål at give eleverne mulighed for at fordybe sig i et særligt emne. Det har oftest en historisk, kulturel eller faglig relation. Emneugerne er præget af undervisning med høj intensitet, der samtidig styrker fællesskabet. Ofte munder de ud i et produkt, hvor forældre og skolekreds involveres.

Emner kan være:

- "Skole for 100 år siden". Varighed: 1 uge.
- "Fælles forandring". Vi deltager i en festival en dag. Inden dag har vi nogle emneuger, der tager udgangspunkt i de 17 verdensmål, hvor vi bl.a. undersøger hvad vi kan bidrage med selv. Varighed: ca. 3 uger i linjefagsregi.
- "Motion/idræt i 40'erne". Varighed 2 uger. Samarbejde med det lokale ældrecenter Hylleholtcenteret med undervisningsforløb for de ældre planlagt af elever. Herefter samtaler med de ældre om motion/ idræt i deres skoletid og fritid.
- "Den kolde krig". Varighed 3 dage. Afsluttet med besøg på Koldkrigsmuseum Stevnfort.
- "Historien om kalken". Udgangspunkt i Faxe Kalkbrud, både lokalhistorisk og forhistorisk.
- Kristendom. Varighed: de tre dage inden påske.

Evalueringen af undervisningen finder grundlag / tager udgangspunkt i fagets slutmål. Der vil løbende blive vurderet på elevernes udbytte af timerne ud fra samtaler og diskussioner på holdet.

Historieundervisningen er historisk set et fortællefag og det har Waldemarsbo Efterskole valgt at holde fast i og lægger vægt på grundet vores værdigrundlag og elevgrundlag. Denne undervisningsform er ikke egnet til en prøve med multipel choice, og derfor afholder Waldemarsbo Efterskole ikke 9. klasses prøve i historie.

Projektuger

Eleverne har 3 projektuger. Her bliver eleverne stillet overfor lidt større krav., som led i den personlige og faglige udvikling. De 3 projektuger er indholdet af forskellig karakter med fokus på samfundsfag og geografi. Hvert linjefag fordyber sig i forskellige områder af et fælles tema. De 3 uger afsluttes med et arrangement.

Kontaktlærerfunktionen

Hver lærer har omkring 5-6 kontaktelever hver. Lærerne og eleverne tilhører så et af de fire kontaktlærerteams, som i alt består af 4 lærere og mellem 18-22 elever. Udover at være det primære bindeled mellem skole og hjem, så har kontaktlæreren ansvaret for sine elevers trivsel og udvikling. Opnår man, at disse to elementer går hånd i hånd, er kontaktlæreropgaven løst til fulde.

Trivsel

I større eller mindre grad har alle elever brug for en omsorgsperson til at vejlede og hjælpe omkring praktiske gøremål, sociale relationer og personlige forhold. Vægtningen mellem vejledning og hjælp afhænger naturligt af den enkeltes elevs funktionsniveau, hvor det tilstræbes at elevens personlige ansvarlighed gradvist øges.

Konkrete eksempler

- Praktiske gøremål: Orden på værelse, skab og ting, tøjvask, hjemrejse, økonomi.
- Sociale relationer: Opførsel, omgangstone, spisesituation, kammeratskab.
- Personlige forhold: Hygiejne, lægebesøg, medicin.

Mange af disse aspekter er tidligere blevet varetaget af forældrene. Det handler ikke blot om at blive en forældreerstatning, men tværtimod ofte at medvirke til en frigørelsesproces.

Udvikling

Et vigtigt mål i elevernes efterskoleophold er, at de opnår større *selvværd og selvstændighed*. Det er kontaktlærerens opgave at medvirke i at optimere denne udviklingsproces. Omdrejningspunktet i dette forløb er ikke blot elevens potentialer, men i høj grad en bevidst indsats omkring den personlige udvikling. Det handler altså om kontinuerligt at formulere konkrete mål og indsatsområder sammen med eleven, hvor eleven i videst muligt omfang inddrages, bevidst- og ansvarliggøres omkring effektivering af de opstillede mål.

Kontaktlæreren er i denne proces formidler til de øvrige medarbejdere, hvor realkompetencebeskrivelserne suppleret med mundtlig dialog, fungerer som koordinerende redskab med kontaktlæreren som tovholder.

Kontaktlæreren sørger således for etablering af og opfølgning på pædagogiske initiativer.

Evaluerings

Realkompetencebeskrivelser/målinger – og beviser

Elevens undervisning – og handleplan. Hver elev har en digital elevmappe, hvori vi dokumenterer og synliggør elevens personlige, sociale og faglige udvikling, mål og elevplan samt evalueringen. De personlige

og sociale kompetencer måles 3 gange på et skoleår. De faglige kompetencer måles og evalueres i begyndelsen af en undervisningsperiode og i slutningen. Her evalueres undervisningen endvidere. Målet er, at eleven helst skal få et "ejerskab" til realkompetencemålingerne og dermed sin egen udvikling. Det er i digital form. Realkompetencebeskrivelserne/målingerne indeholder elevens kompetencer, potentialer, undervisnings – og handleplaner. Elevens undervisnings- og handleplan bliver herefter revurderet.

På nye elevers Dag får hver enkelt elev lavet en PAS-screening (Pædagogisk Analyse System). Denne afdækning har til formål at vise, hvilke indlæringsmetoder der egner sig bedst til den enkelte elev. Der er ikke tale om hverken en intelligencetest eller personlighedstest, men udelukkende en afdækning af de personlige styrkesider i en indlæringsituation.

Mål

- at sætte fokus på elevens udvikling og læring både fagligt, personligt og socialt
- at eleven bliver opmærksom på egen læring og udvikling og får ejerskab til denne at finde egnede metoder til at dokumentere og evaluere denne udvikling og læring
- at realkompetencebeskrivelserne som redskab kan understøtte det daglige arbejde med elevens faglige, personlige og sociale udvikling.

Midler

- Elevens egne målsætninger
- Evalueringsark med sociale, praktiske og faglige kompetencer, realkompetencebeviser.

Medborgerskab

Faget er obligatorisk for alle, og arbejdet i faget tager udgangspunkt i demokratisk dannelse og folkelig oplysning. Undervisningen kan foregå i de små kontaktgrupper eller i det lidt større kontaktteam.

Eleverne skal få en forståelse for og lære at medborgerskab handler om følelsen af at høre til i et større fællesskab, at vise social ansvarlighed og om at have rettigheder og pligter indenfor fællesskabet. Sidst men ikke mindst handler medborgerskab om at deltage i udviklingen af fællesskabet.

Mål

Vi vil gerne understøtte og videreudvikle elevens kompetence til deltagelse og medbestemmelse i et fællesskab.

I et demokratisk samfund skal alle borgere have mulighed for et aktivt medborgerskab og for medbestemmelse. Dette gælder også vores udsatte elevgruppe og er en meget vigtig og essentiel form for undervisning og oplysning for gruppen elever med særlige behov for at de kan orientere sig og føle sig som ligeværdige borgere.

Hvordan

Et aktivt medborgerskab kræver i første omgang, at rammerne giver mulighed for deltagelse og mulighed for ansvarlighed. Derudover må den enkelte elev kunne udfolde ansvars- og myndighedskompetencer, der muliggør deltagelse.

Eleven skal støttes i og opøve evne til, at kunne vælge, beslutte og blive respekteret for sine ønsker - på et etisk grundlag. Som lærere har vi en opgave med at tilrettelægge læreprocesser, der understøtter den enkeltes kompetence til deltagelse og medbestemmelse i et fællesskab.

Frihed, ansvar, myndighed, deltagelse, tilgængelighed, moral og etik - er centrale begreber i spørgsmål om medbestemmelse og medborgerskab.

Linjefag

---

1. periode: 12. august 2020 – 18. december 2020

2. periode: 4. januar 2021 – 22. juni 2021

Håndværk og design-linjen (1. og 2. periode)

Formålet med undervisningen i håndværk og design er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder gennem det praktiske arbejde med forskellige materialer, håndværk og udtryksformer, hvor de fremstiller håndværksmæssige produkter med æstetisk, funktionel og kommunikativ værdi.

Målet er, at der sker en håndværksmæssig udvikling, som giver den enkelte elev en håndværksfaglig viden, der gør eleven i stand til at udvikle og designe.

Eleverne skal, gennem eget håndværk, blive i stand til at forstå samspillet mellem ide, tanke og handling frem til et færdigt produkt.

Gennem designprocesserne arbejder eleverne udforskende, eksperimenterende og problemløsende, så en kreativ og innovativ tilgang fremmes og tillid til egne muligheder for at kunne tage stilling og handle udvikles.

Undervisningen skal bidrage til, at eleverne gennem håndværk og design udvikler kendskab til materiel kultur, som den kommer til udtryk i omverdenen og i forskellige kulturer og tidsperioder. Refleksion og dialog er væsentlige elementer i undervisningen, således at eleverne udvikler viden om ressourcer og miljø i relation til håndtering af materialer, der kan fremme en bæredygtig udvikling. "Eleven skal have noget at designe med - nemlig håndværket"

Indhold: Ide-forarbejdningen af materialer med værktøj og fremstillingen af håndværksmæssige produkter kræver færdigheder og refleksion. I håndværk og design vælges forskellige materialer, teknikker og værktøj ud fra elevernes forudsætninger og udvikling. Ideudvikling og skabende processer hvor omverdenen inddrages, og som har til formål at finde løsninger på konkrete behov, involverer både manuelt og intellektuelt arbejde.

Undervisningen: Undervisningen tilrettelægges, så eleverne møder et varieret udvalg af materialer, hvor det vigtige er, at materialerne danner grundlag for en håndværksmæssig bearbejdning. I undervisningen

indgår kendskab til de anvendte materialers fremstilling, egenskaber og muligheder, samt krav til behandling og vedligeholdelse.

I undervisningen skal valg af materialer, teknikker, metoder og produkter være relevante og realistiske i forhold til de overordnede temaer og undervisningens mål.

Realkompetencemålingerne bruges i samarbejde med eleven, og skrives i starten af forløbet, hvor elevens kompetence og udviklingsmuligheder kortlægges. I slutningen af forløbet bruges målingerne til at evaluere elevens udbytte af faget.

Kunstlinjen (1. periode)

Formålet med undervisningen i Kunst er, at eleven ved at producere og opleve kunst, bliver i stand til at iagttage, reflektere og bruge kunst som et kommunikations- og udtryksmiddel. Eleverne vil tilegne sig færdigheder og viden således, at de bliver bekendt med flere forskellige udtryksformer inden for kunst og oplever at udtryk i kunst er et bredt begreb.

Indhold

Der vil på kunstlinjen være mulighed for eleverne at have medbestemmelse i forhold til, hvad vi skal arbejde og eksperimentere med, med det formål at eleverne inddrages og deltager aktivt i undervisningen. Elevernes egne iagttagelser og eksperimenter står centralt i undervisningen, for at eleverne kan udvikle praktiske færdigheder, kreativitet og evne til refleksion. Undervisningen tilrettelægges, så eleverne eksperimenterer med forskellige materialer og redskaber. Vi vil desuden, i løbet af kunstforløbet, gøre brug af skolens omgivelser samt tage på minimum én tur til et museum/udstilling eller lignende, hvor eleverne får mulighed for at opleve kunst på første række. Der lægges vægt på, at eleverne oplever et trygt læringsmiljø med ro og accept i forhold til egne evner og samtidig oplever sig selv i et gruppetilhørsforhold.

Der vil løbende foretages evalueringer i form af samtaler med eleverne i plenum samt individuelt. Derudover vil realkompetencemålingerne spille en central rolle.

Mål

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig viden, forståelse og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- ❖ Udvælge, anvende og kombinere forskellige materialer til konstruktioner og billeder
- ❖ Forstå aspekter indenfor kunst og design
- ❖ Kunne kommunikere ideer og visuelle udtryk
- ❖ At kunne deltage aktivt i den kreative proces, både i grupper og selvstændigt
- ❖ At kunne præsentere og udstille både egne samt fælles produkter

Den grønne linje (1. & 2. periode)

Formålet med linjefaget "Grøn linje" er at give eleverne en teoretisk viden omkring dyrkning af planter og blomster. Eleven undervises i fag teoretiske emner indenfor natur/teknik, herunder fotosyntese. Vi inddrager det teoretiske med det praktiske fx måler vi længde og højde når vi klipper hæk.

Det er også af stor betydning at eleven får kendskab til, hvorledes skolens udearealer plejes og passes, da der til undervisningen er tilknyttet praktisk arbejde her. Formålet er at styrke elevernes personlige, sociale og faglige kompetencer igennem dette arbejde.

Undervisningen skal føre frem til at give eleven forudsætninger for at kunne tage ansvar for sig selv og sine arbejdsopgaver og samtidig kunne indgå i et forpligtende fællesskab.

Elevernes egne iagttagelser og eksperimenter står centralt i undervisningen for at eleverne udvikler praktiske færdigheder, kreativitet og evne til refleksion og der ved styrker tillid og tro på egne evner.

Linjefaget deles op i 4 hovedområder:

Drivhusarbejde, pasning af udearealer, boglig/fagteoretisk undervisning samt kreativitet.

Linjefaget tager afsæt i elevernes individuelle behov. Samtidig har vi en ambition om at udvide den enkeltes interessefelt og derfor vil eleven blive inddraget i alle aspekter af undervisningen.

Indhold:

Drivhusarbejde:

- Vande og gøde planter.
- Formere planter/ tage stiklinger.
- Så-projekter.
- Lave blomsterkrukker til at pynte på skolen.
- Ompotte og nippe blomster.
- Sætte nyttedyr i drivhuset (da vi kun bruger biologisk bekæmpelse).

Udearealer:

- Træning og kørsel med have traktor. (Alle elever tager havetraktorkørekort på Grøn linje)
- Kørsel med materialer på påhængsvogn fx blomsterkrukker, haveaffald og sten.
- Vande blomsterkrukker.
- Slå græs.
- Klippe hæk og beskære buske og træer.
- Tømmer og malerarbejde.
- Renholde området omkring skolen, fjerne ukrudt, rive gård, feje.
- Viden om vedligeholdelse og praktisk udførelse i forbindelse med haveredskaber og havetraktor.

Boglig/fagteoretisk:

- Relevant emne for sæsonen vælges og gennemgås på klassen, via "Skolen i skoven".
- Fotosyntese, stereolup.
- Eksperimenter.

Kreativitet:

- Små individuelle arbejder af naturmaterialer.
- Skilte af træ med tekst, fuglehuse og julebukke.

Dyr og naturlinjen (1. & 2. periode)

Undervisningen er tilrettelagt så den bedst muligt tilgodeser både den enkelte og hele gruppen, med udgangspunkt i faget dyr og natur, vil vi forsøge at udvikle elevens individualitet og få det mest mulige ud af elevens potentiale. Der vil i undervisningen blive lagt stor vægt på den enkeltes trivsel og tryghed samt forståelse og respekt for hinandens tilgang til faget. I forhold til Fælles mål bruges dele af fagene natur og teknik samt biologi.

Mål

- At eleven kommer til at opleve hvilke muligheder naturen rummer for læring og oplevelser
- At eleven oplever glæde ved samværet mellem dyr og mennesker
- At eleven får indsigt og rutine, i røgt og pleje af dyr, og oplever forståelsen af det dermed forbundne ansvar overfor skolens dyr
- At eleven opnår en forståelse for hvad naturens spisekammer rummer af muligheder
- At eleven får styrket sine personlige og faglige kompetencer
- At støtte og udvikle elevernes samarbejde
- At eleverne opnår kendskab til diverse arbejdsredskaber, samt håndværksmæssige traditioner

Den daglige undervisning vil være præget af rutineopgaver i kombination med temaer ud fra årstiderne. Rutinerne vil typisk bestå af dyre pasning med alt hvad dette indeholder af foderlære, sygdomslære, almen røgt og pleje, vedligeholdelse af bygninger, bure og hegn etc.

Vi indsamler og tilbereder mad over bål.

Vi lærer de elementære grundregler i omgangen med heste og at blive fortrolige med dem.

Bedømmelse og evaluering af elevens formåen vil foregå via linjefagets kompetencemålinger.

Medielinjen (1. periode & 2. periode)

Undervisningens formål er at give eleverne kendskab til de processer, der skal til for at lave mindre filmprojekter, fx sketches, reklamevideo, musikvideo, kortfilm, mimes, små animationer med greenscreen.

Vi introducerer eleverne til redigeringsprogrammet Final Cut Pro X og evt. programmer fra Adobe pakken. Derudover får eleverne praktisk og erfaringsbaseret kendskab til at optage med kameraer og lydoptager, opstille greenscreen på stativ, kendskab til lys og opsætning af lamper samt kendskab til overførsel af filer og brug af SD-kort, eksterne harddiske o. lign

Så vidt det er muligt tager vi udgangspunkt i elevernes ønsker og ideer til små filmprojekter og hjælper dem med, at sætte en overkommelig ramme for projektet.

Vi hjælper eleverne med at udarbejde manuskripter og drejebøger. Vi hjælper eleverne med at tilrettelægge arbejdet, så de kommer i mål med deres projekter.

Vi ønsker at give eleverne kendskab til og færdigheder i at udtrykke sig troværdigt foran et kamera, herunder kendskab til de 5 grundfølelser (frygt, vrede, glæde, sorg og afsky), samt brug af følelsesudtryk, gestik, mimik, tale, locations, kostumer, make-up og rekvisitter.

Vores mål er

- At eleven oplever processen fra idé-udvikling til færdig produktion og rollefordeling (kameramand, lydmand, lysmand, runner, skuespiller mm.)
- At eleven gennem oplevelser med skuespil og teaterøvelser, optageteknikker samt redigering udvikler sig, og får succesoplevelser ved, at dygtiggøre sig på et eller flere områder inden for faget.
- At eleven kan bruge egne erfaringer og bidrage til et socialt fællesskab baseret på ligeværd og forståelse for hinandens forskelligheder.
- At undervisningen, hvor der arbejdes procesorienteret, skal være direkte medvirkende til at udvikle elevens selvværd og selvtillid.
- At eleven udvikler sociale og personlige kompetencer i et trygt og tilrettelagt specialpædagogisk miljø, hvor der er fokus på samarbejde, glæde og humor.
- At eleven opnår kendskab til egne og andres evner og færdigheder i at udtrykke sig foran et kamera og i teaterøvelser.
- At eleven får kendskab til specieffekts og hvordan grenscreen-optagelser filmes og efterbehandles.
- At eleven får kendskab til forskellige filmgenre, deres særkende, opbygning/dramaturgi og virkemidler.
- Kendskab til hvordan kamera, lydoptager og andet udstyr virker og benyttes.

Friluftslivslinjen (1. periode)

Intro: Med lejren som centrum laver vi aktiviteter i naturen. Enten med naturen som mål for oplevelser og læring eller med naturen som middel til udfordrende oplevelser og læring. I den daglige undervisning søger vi at opholde os i, og gøre erfaringer med naturen, fordi vi ønsker at eleven ser sig selv som en del af naturen, kammeratskabet og i samspil med den omgivende verden.

I Friluftsliv ser vi udelivet som modvægt til indelivet. Faget dækker over et bredt spektrum af friluftaktiviteter, med hovedoverskrifterne Lejrliv, Færden i det Fri & praktiske aktiviteter som omdrejningspunkt.

Formål: At eleverne udvikler forståelse for forholdet mellem naturen, samfundet og mennesket. At eleverne kan omgås planter, dyr og mennesker på en etisk og miljømæssig forsvarlig måde. Det er vigtigt at eleverne oplever et trygt læringsmiljø, med ro og samtidig oplever sig selv i et udviklende gruppetilhørsforhold.

Mål: Samarbejdet i elevgruppen vil være i fokus. I undervisningen vil eleverne blive stillet i situationer hvor samarbejde er nødvendigt for at opgaven lykkes. Dette er for at sætte fokus på vigtige elementer ved samarbejde, såsom kommunikation, ærlighed og empati. Målet er at eleven opdager hvilken betydning deres egen indsats har for at teamet kan lykkes.

Undervisningen skal fremme elevernes fantasi, arbejdsglæde og følelsesmæssige engagement, gennem samspillet mellem planlægning og udførelse, for at nå frem til egen erkendelse, af kvalitet og egne evner.

Hvordan: Undervisningen vil være tilrettelagt i en vekselvirkning mellem fysiske aktiviteter, der til tider kan være ganske udfordrende, og som skal gennemføres i teams, samt opgaver af mere individuel karakter.

Lejrliv omhandler især kendskab til bål, madlavning i det fri og livet i en lejr - overnatning, hygiejne og ”den gode stemning”.

Færden i det Fri omhandler især vandring, udstyrskendskab, pakning af dette samt orientering, kano & kajak – at finde vej ved hjælp af kompas, GPS og forskellige kort.

De praktiske færdigheder omhandler brugen af forskellige redskaber (kano, kajak, telte, knive, økser, storkøkkener mm), viden om vind og vejr, kompas og sikkerhed på land og på vandet samt førstehjælp.

Motion & Sundhed (2. periode)

Som ungt menneske tilegner man sig gode livsstilsvaner, såsom at bevæge sig, at spise sundt og at have gode relationer.

I linjefaget ’Motion og sundhed’ arbejder vi med de kropslige, sociale og personlige kompetencer.

Linjefaget vil give eleverne erfaring med motions betydning for sundhed og livskvalitet.

Der er flere faktorer, der gør sig gældende for, at man som menneske kan føle sig sund og rask.

Vi arbejder ud for følgende livstilsfaktorer:

- **Venner og fællesskaber** - hvordan vi omgås hinanden og trivsel generelt.
- **Leg, bevægelse og motion** - gennem lege, sjove boldspil, fitness og bevægelse styrker vi vores motorik, koordination og balance.
- **Mad og måltider**- vi arbejder med gode mad- og måltidsvaner og får indsigt i samspillet mellem sund kost og motion.
- **Følelser og selvværd** - vi vil få en øget kropsbevidsthed og koncentrationsevne via yoga og meditation. Igennem selvforsvarsøvelser opbygger vi selvtillid og selvværd.

Ud fra en bred forståelse af sundhedsbegrebet kommer vi også ind på emner som økologi og bæredygtighed.

’Motion og sundhed’ er for alle og giver inspiration til en sund livskvalitet.

Teaterlinjen (2. periode)

Med afsæt i teatrets forskellige udtryksformer er undervisningens formål at give eleverne erfaring og indsigt i sig selv, deres faglige, personlige og sociale formåen og udfordringer. Eleverne skal forstå sig selv og deres rolle i det fællesskab de skal indgå i, og igennem teaterøvelser videreudvikle deres personlige og sociale kompetencer. Teater giver eleverne mulighed for at lære at markere sig. Det vil sige at turde stille sig op, være synlig og stå ved sig selv, sine holdninger og værdier. Musik og sang kan inddrages som mulige udtryksformer i forhold til at fortælle en historie på scenen.

Vi vil introducere eleverne for forskellige skuespilgenrer, div. drama- og samarbejdsøvelser, samt skriftlige fortællinger om teater, dramaturgi, skuespillets virkemidler mm. Afhængigt af elevernes faglige, sociale og praktiske kompetencer vil vi planlægge og selv fremføre mindre teaterstykker og sketches for hinanden og et større publikum.

Vi stræber efter at undervisningsdifferentiere, så elevens kompetencer kommer i spil og derved får oplevelsen af at lykkes. Derudover lægger vi vægt på, at undervisningen foregår i en rar og hyggelig atmosfære hvor vi har det sjovt.

Der evalueres løbende både i plenum og individuelt, samt mundtligt og skriftligt (realkompetencemålinger).

Mål

- ❖ At skabe et undervisningsmiljø hvor eleverne kan undersøge, eksperimentere og udtrykke sig.
- ❖ At give eleverne indsigt i forskellige følelser, gestik, mimik og tale ligesom de får indblik i arbejdet med kulisser, kostumer og rekvisitter.
- ❖ At eleverne udvikler evnen til at sætte sig i en andens sted.
- ❖ At give eleverne indblik i de forskellige processer, der tilsammen skaber et teaterstykke.
- ❖ At give eleverne mulighed for at prøve at formidle en historie på en scene foran et publikum.
- ❖ At skabe tillid og give plads til hinandens udfoldelser.

Dansk, engelsk og matematik

Basisfag

De tre basisfag, dansk, engelsk og matematik har vi fra 1. til 9. klasseniveau, fordelt på 4 til 5 klasser, som underviser et bestemt niveau, fx 1.-3. klasseniveau, 6.-7. klasseniveau eller 8.-9. klasseniveau (som også er for dem, der skal til en FP9). Da en stor del af vores elever kommer med "huller" i forhold til hvad de kan, vil der vil selvfølgelig være overlap mellem niveauerne. Nogle gange vil en elev også rykke fra et niveau til et andet, hvis det viser sig at eleven rent kognitivt passer bedre ind på et andet hold. Hvert hold tager derfor udgangspunkt i de faglige målbeskrivelser der er for de respektive klasseniveauer.

Dansk

Formålet med undervisningen i dansk er, at fremme elevernes oplevelse af sprog, litteratur og andre udtryksformer som kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, samt fremme elevernes indlevelsessevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge talesproget bevidst og alsidigt i samtale, samarbejde og i samspil med andre. De skal opnå skrive- og læseglæde, og øge deres indlevelse og indsigt i virkelighedens verden, samt udvikle deres kreative side. Der lægges vægt på, at eleverne mundtligt og skriftligt kan give udtryk for egne tanker og oplevelser, samt drøfte og vurdere skønlitteratur med udgangspunkt i egne oplevelser og forståelse.

Undervisningen skal lede frem mod at eleverne får tilegnet kompetencer på det faglige, sociale og personlige plan. For at sikre en konstruktiv udvikling bruges realkompetenceskemaerne til at nå disse mål.

Arbejde med it og elektroniske medier indgår naturligt i undervisningen.

Indhold

- Læsning, oplæsning, samtale.
- Skrivning, stavning og ordforråd.
- Egne og fælles mundtlige og skriftlige tekster.
- Grammatik.
- Billeder og billedsprog.
- Rim, rytme, ironi og ordspil.
- Computer og undervisningsspil.

Evaluerings af undervisningen vil foregå løbende gennem samtale og fremvisning af forskellige opgaver, og kan være med til at give eleverne nye forudsætninger for at sætte sig nogle kortsigtede og langsigtede mål.

Matematik

Ligesom den øvrige undervisning, så tager undervisningen i matematik altid udgangspunkt i elevens kundskaber, og arbejder ud fra dette niveau. Derfor kan og er undervisningen forskellig rent niveaumæssigt alt efter hvilket hold eleven modtager undervisning på.

Generelt vil undervisningen bl.a. indeholde færdighedsregning og problemregning. Derudover vil undervisningen også indeholde fremlæggelse, samarbejde og orden.

Fokuspunkter

- Skriftlighed: De skal lære at opstille deres opgaver på den mest hensigtsmæssige måde, - huske tekst, mellemregninger og orden.
- Regnearter: Genopfriske/øve de fire regnearter.
- Selvstændighed: give tingene en ekstra chance, før man spørger.
- Samarbejde og formidling.
- Almengøre matematikken, så den bliver et brugbart redskab i dagligdagen – fx ved at gøre den mere praktisk.

Mål for undervisningen

Målene for undervisningen tager udgangspunkt i Forenklede Mål, men overordnet sagt har matematikundervisningen stor nytteværdi:

1. Matematik er nødvendig i fortsat skolegang og uddannelse
2. I et samfund, der bygger på demokrati, må alle have en fornemmelse for tal, for at kunne orientere sig og få indflydelse
3. Matematik anvendes i mange erhverv

Eksempler kunne være, afhængig af niveau

Arbejde med tal og algebra

- Kende til de hele tal, decimaltal og brøker. De fire regnearter og positionssystemet.
- Benytte hovedregning, overslag, skriftlige udregninger og lommeregner
- Bruge pc eller andre medier som et værktøj i matematik
- Kendskab til brug af variable, herunder om de indgår i formler, ligninger og funktioner
- Regne med decimaltal, brøker og procent. Kende til sammenhænge mellem disse
- Arbejde med "forandringer" og strukturer, - talfølger og mønstre
- Kende til koordinatsystemet og sammenhængen mellem tal og tegning

Arbejde med geometri

- Kende til grundlæggende geometriske begreber som vinkler og parallelitet.
- Tegne, undersøge og eksperimentere med geometriske figurer, bl.a. ved brug af computer.
- Måle og beregne omkreds, areal og rumfang i såvel konkrete situationer som i teoretiske tegninger

- Arbejde med fysiske modeller og enkelte tegninger, herunder perspektivtegning

Matematik i anvendelse

- Vælge og benytte regnearter i forskellige sammenhænge
- Anvende og forstå enkelte informationer, som indeholder matematikfaglige udtryk
- Anvende faglige redskaber som grafisk afbildning, tabeller og diagrammer
- Indsamle og behandle data
- Foretage eksperimenter, hvori tilfældighed og chance indgår
- Få bevidstgjort matematikken i det daglige og gjort den praktisk anvendelig

Kommunikation og problemløsning

- Samarbejde med andre om at anvende matematik ved problemløsning
- Kende til eksperimenterende og undersøgende arbejdsformer
- Beskrive løsningsmetoder gennem samtale og skriftlige notater
- Formulere, løse og beskrive problemer og i forbindelse hermed anvende forskellige metoder, arbejdsformer og redskaber

Da eleverne har forskellige udgangspunkter, vil udgangspunktet altid være i forhold til eleven.

Engelsk

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå et enkelt talt engelsk anvendt i forbindelse med nære emner som familie og dagligdag, skole, fritid, ferie og højtider
- følge med i udvalgte lyd- og billedmedier på engelsk om nære emner og danne sig en mening om, hvad det drejer sig om
- forstå korte, sprogligt enkle skrevne tekster om nære emner eventuelt med støtte i lyd- og billedmedier
- deltage i sproglege og små rollespil, samt fremlægge nære emner, evt. ved hjælp af it
- svare på enkle spørgsmål om sig selv, familie, fritid og skole
- skrive enkle ord, udtryk og sætninger inden for nære emner som familie og fritid.
- bruge digitale værktøjer til at finde og udveksle informationer og skabe enkel tekst
- udveksle enkle informationer og eventuelle produkter på klasseplan mellem klasser i ind- eller udland.

Sprog og sprogbrug

- anvende et grundlæggende ordforråd til at kunne forstå og tale med om nære emner
- udtale de engelske ord og vendinger, der arbejdes med
- vise fornemmelse for ord, ental og flertal samt fornemme ud fra tekst og sammenhæng, om noget foregår nu, før eller i fremtiden
- stave enkle ord og udtryk, samt forstå og udføre enkle sproghandlinger.

- genkende teksters begyndelse, midte og slutning
- anvende enkle indlednings- og afslutningsgambitter i samtaler

Sprogtilegnelse

- have mod på at gætte i forsøg på at forstå talte og skrevne tekster
- turde udtrykke sig på engelsk, selv om den sproglige formåen ikke slår til, fx med brug af kropssprog og mimik
- have mod på at skrive på engelsk
- udnytte nogle af de muligheder, der er for at opsøge engelsk uden for skolen
- finde nogle ligheder og forskelle mellem engelsk og dansk/modersmål
- indgå i pararbejde og sammen med partneren selvstændigt udføre en opgave eller en kommunikationsleg
- anvende elektroniske medier – både som programmer og som almindeligt hjælpemiddel.

Kultur- og samfundsforhold

- kende til kultur og levevilkår i Storbritannien og USA inden for emner som familie, dagligdag, skole, fritid, ferie og højtider
- kende til eksempler på engelsksprogede børnekulturer, fortrinsvis sange, rim og remser, lege, danse, spil og fortællinger
- give enkle eksempler på forskelle mellem engelsksprogede kulturer og egen kultur.

Dansk 8.- 9. klasse

Undervisningsministeriet udgiver Fælles mål i dansk.

Fælles mål i dansk omfatter fire kompetenceområder: Læsning, fremstilling, fortolkning og kommunikation. De tre første områder udgør særlige fokusområder i danskfaget, hvor der arbejdes med længere processer. Indenfor hvert af de tre områder er kommunikation centralt.

I læsning er der fokus på forståelse af tekst. I fremstilling er der fokus på produktion af tekst. I fortolkning er der fokus på dannelsesmæssige spørgsmål gennem arbejde med litteratur og andre teksttyper. Læsning, skrivning og mundtlighed foregår parallelt.

I dansk arbejdes med begrebet tekst, der kan forstås meget bredt. Der kan således være tale om tekster der er skrift, tale, billede og lyd, f.eks. romaner, noveller, film, hjemmesider, artikler, fotos osv. Det danskfaglige arbejde skal i stigende grad føre frem mod at eleverne kan diskutere, reflektere og vurdere. Genarbejdet skal stå centralt, og eleverne skal kunne genkende, fortolke og reproducere de enkelte genrer, både skriftligt og mundtligt. Målet er at eleverne skal kunne udvikle en analytisk, fortolkende og kritisk bevidsthed overfor tekster.

It og medier spiller en væsentlig rolle i danskfaget både som indhold og som redskab.

Nedenfor er de fire kompetenceområder listet med hver deres færdigheds- og vidensområder.

Læsning

Kompetenceområdet læsning indeholder seks færdigheds- og vidensområder:

1. Finde tekst: Eleven skal have fokus på at være kildekritisk i sin søgning efter tekster.
2. Forberedelse: Eleven skal have fokus på, hvordan en tekst skal læses.
3. Afkodning: Eleven skal have fokus på svære ord og kunne regulere sin læsehastighed.
4. Sprogforståelse: Eleven skal have fokus på sproglige virkemidler og ordenes betydning.
5. Tekstforståelse: Eleven skal have fokus på forståelse af det læste.
6. Sammenhæng: Eleven skal have fokus på sammenhængen mellem tekst og kontekst og kritisk vurdering af tekst.

Fremstilling

Kompetenceområdet fremstilling indeholder seks færdigheds- og vidensområder:

1. Planlægning: Fokuserer på at tilrettelægge proces fra idé til færdigt produkt, selvstændigt eller sammen med andre.
2. Forberedelse: Fokuserer på at indsamle oplysninger, disponere indholdet og forberede en produktion.
3. Fremstilling: Fokuserer på at udarbejde alle typer tekster varieret og målrettet.
4. Respons: Fokuserer på at give og modtage respons ud fra form, sproglig stil og genretræk.

5. Korrektur: Fokuserer på at kunne foretage korrektur på formelle fejl og layout.
6. Præsentation og evaluering: fokuserer på formidlingsform, PR, lancering og målsætning for nye processer.

Fortolkning

Kompetenceområdet fortolkning indeholder fem færdigheds- og vidensområder:

1. Oplevelse og indlevelse: Fokuserer på æstetisk sprogbrug, fællesstrukturer, kompositioner og fortolkningsorienterede læsestrategier.
2. Undersøgelse: Fokuserer på systematisk at undersøge genre, sprog, symbolik, forfatter, værk, fortæller og fortællerpåidelighed ved hjælp af analysemetoder og forståelsesstrategier.
3. Fortolkning: Fokuserer på identitetsfremstillinger, flertydige fortolkninger og bud på sammenfatning af fortolkningsarbejdet.
4. Vurdering: Fokuserer på at vurdere tekst ved at se på form, forskellige fortolkninger og kvalitet.
5. Perspektivering: Fokuserer på at sætte tekster i perspektiv til aktuelle problemstillinger, litterær og kulturel tradition, litteraturhistorisk læsning, Dansk litteraturs kanon og fremtidsperspektiver.

Kommunikation

Kompetenceområdet kommunikation omfatter fem færdigheds- og vidensområder:

1. Dialog: Fokuserer på at kunne argumentere og informere i samtaler, at kunne analysere en samtale og at kunne samtale på en demokratisk måde.
2. Krop og drama: Fokuserer på at kunne bruge krop og stemme tilpasset situationen og at kunne aflæse andres kropssprog.
3. It og kommunikation: Fokuserer på bevidst og kritisk at kunne bruge nettet.
4. Sprog og kultur: Fokuserer på at kommunikere med bevidsthed om samspillet mellem sprog, kultur og normer.
5. Sproglig bevidsthed: Fokuserer på, hvordan sprog påvirker holdninger og forestillinger, og hvordan det kan varieres og have forskellige funktioner.

Dansk på 9. klasses trin på Waldemarsbo Efterskole

Undervisningen i dansk står mål med Undervisningsministeriets formulerede Fælles mål og folkeskolens undervisning på pågældende klasses trin. Dvs. at der undervises på 9. klasses niveau, da det er med udgangspunkt i denne undervisning, at eleverne får mulighed for at gå til folkeskolens afgangsprøve (FP9) i dansk. Da afgangsprøvepensum i dansk i folkeskolen kan omfatte pensum fra både 8. og 9. klasse, er det en forudsætning at eleven tidligere har modtaget undervisning i faget på minimum 7.-8. klasses niveau, for at vi kan anbefale at eleven går til afgangsprøve. Waldemarsbo Efterskole anbefaler ligeledes, at eleven tænker over egen motivation og indstilling til hjemmearbejde både på skolen i elevens fritid og når eleven er hjemme på weekend. Der er naturligvis mulighed for at følge undervisningen i klassen uden at gå til afgangsprøve, for derved at dygtiggøre sig og forberede sig på måske en anden gang at gå til prøve. Afgangsprøven i dansk består af fire delprøver: Læsning, retskrivning, skriftlig fremstilling og en mundtlig prøve. Dvs. at eleven skal til prøve fire gange for at få en samlet danskprøve. Det er ikke muligt kun at gå til enkelte af delprøverne. Dette er en ministeriel beslutning.

Undervisningen foregår dels som fællesundervisning i hele klassen og dels i mindre grupper. Undervisningen er tilrettelagt i emner og forløb, således at den tilgodeser de perioder og områder der er gældende. Der vil forekomme en del selvstændigt arbejde indenfor hvert forløb, men hvor eleven støttes og vejledes. Da skolens elevgruppe har særlige læringsforudsætninger, vil vi differentiere undervisningen ud fra den enkelte elev, og løbende evaluere elevens læring og trivsel.

Matematik 8.-9. klasse

Målet for undervisningen er beskrevet i Fælles mål 2009. Som noget nyt (igen) er mundtlig matematik nu blevet et prøvafag. Prøven indgår, som biologi og geografi i en lodtrækning hvor en af de tre nævnte prøver vil blive udtrukket. Prøven er en gruppeprøve, som vi løbende gennem året vil arbejde med.

I løbet af året skal eleverne løse ca. 1+ færdighedsregningssæt og omkring 8 problemregningssæt.

Anvendte bøger og materialer

I dette skoleår anvender vi lærebogssystemet Sigma. Til systemet hører:

- Elevbogen: Sigma for niende
- Facitliste: Sigma for niende
- Færdighedsregning for 9. klasse (tidligere FSA prøver hentet fra UVM)
- Problemregning for 9. klasse (tidligere FSA prøver hentet fra UVM)

Nødvendigt "værktøj"

Eleverne medbringer selv skriveredskaber, tegneredskaber (vinkelmåler, passer, lineal) og lommeregner (skal kunne Sinus og Cosinus). Mobiltelefonen må ikke bruges til prøven, og derfor heller ikke i timerne, så det er vigtigt, at det er den rigtige lommeregner, der anvendes i dagligdagen. Computer må gerne medbringes, da løsningen af problemregning vil foregå på computer.

De faglige emner

- Algebra
- Polygoner
- Det gyldne snit
- Ligninger og uligheder

Engelsk

Formålet med engelsk er, at eleverne tilegner sig kundskaber, således at de kan forstå det talte og skrevne engelsk, samtidig med at de styrkes i at udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Eleverne skal arbejde med kommunikative færdigheder, samt sprog og sprogbrug for at de kan anvende engelsk i forskellige sammenhænge.

For de elever der har potentiale og forudsætninger til at gå til FSA, vil de have mulighed for at blive forberedt hertil. Undervisningen hertil vil tage afsæt i slutmål for 9. klasses trin.

Mål

Vi ønsker, at undervisningen giver eleverne mulighed for at tilegne sig sproglige kommunikative kompetencer; at de tør tale sproget og tør udtrykke sig.

Eleverne skal blive i stand til at tale, læse, lytte og skrive samt opnå indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande. Endvidere arbejder vi med sproglig opmærksomhed og sprogtilegnelse.

Hvordan

Undervisningen omfatter sproglige aktiviteter, der medvirker til at opbygge elevernes selvtillid som sprogbrugere og til at give dem sproglig bevidsthed. Der skiftes mellem forskellige organisationsformer (individuel, par, gruppe, klasse) med mulighed for fordybelse afhængigt af indhold og aktiviteternes art. Emnerne vil tage udgangspunkt i elevernes virkelighed samt deres omverden. De vil møde emner fra deres hverdag i familien, i skolen og i fritiden, som appellerer til deres sproglige fantasi. Undervisningen tager afsæt i det som eleven ved og kan fra de øvrige fag, hvor indholdet bygges op omkring konkrete og virkelighedsnære emner. Der skabes en tryk atmosfære, så eleven får mod og lyst til at anvende det de lærer. Elevens selvtillid prioriteres højt, da vi mener det skaber fundamentet for at udvikle elevens fremmedsproglige kompetence.

Samtidig arbejder eleverne aktivt med sproget, så de bliver fortrolige med det og ønsker at bruge det som et globalt kommunikationsmiddel. Gennem undervisningen skal eleverne få indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande, og de skal kunne drage paralleller til egen kultur.

Form

Undervisningen foregår klassevis. Formen af den enkelte undervisningslektion tilpasses indhold samt den enkelte elev.

Materialer

Der arbejdes med tekster i bredeste forstand: skønlitteratur, sagprosa, eventyr, film, musik, billeder, samt relevant materiale fra internettet.

Niveau og prøver

Indholdsmæssigt er undervisningen dækkende i forhold til kravene ved folkeskolens afsluttende prøver i 9. klasse, som eleverne har mulighed for at aflægge.

Evaluerings

Der foretages evaluering efter hvert emne samt individuel evaluering med eleverne mindst to gange i løbet af skoleåret.

Valgfag

Dansk på FP9 niveau

Dette skal tages af de elever, som har planer om at tage folkeskolens prøver for 9. klasse i dansk. (Se plan under FP9 dansk)

Engelsk på FP9 niveau

Dette skal tages af de elever, som har planer om at tage folkeskolens prøver for 9. klasse i engelsk. (Se plan under FP9 engelsk)

Heste & natur

Formål:

At eleven oplever fællesskab og samhørighed med hesten, naturen og de øvrige elever på holdet.

Undervisningen skal bidrage til at eleverne får opbygget deres selvtillid og at de udvikler en ansvarsfuld og hensyntagende adfærd overfor hesten og naturen samt oplever glæde og følelsesmæssigt engagement.

Mål:

At eleverne:

- Blive fortrolige med hesten og opnår et tillidsforhold
- Lærer de elementære grundregler i omgang med heste
- Kan klargøre hesten – strigle, rense hove etc.
- Kan sadle op, montere hovedtøj og sadle samt tilpasse udstyr
- Får styrket balance, koordination og ride evne
- Tilegner sig kundskaber vedrørende hesten og ride kunsten
- Får kendskab til de dyr og insekter, der er i vores natur

Midler:

Eleverne arbejder med hesten både før og efter ridningen, herunder klargøring og opsadling.

Undervisningen er både individuel og fælles under hensyntagen til den enkeltes niveau. Ridningen finder sted på ridebane samt i den nærliggende natur.

Kendskab til andre dyr og insekter får eleven gennem dels naturprogrammer, gåture i vores nærmiljø og ved at beskæftige os med de dyr vi har på skolen i forvejen.

Fodbold

Overordnet formål

Formålet med valgfaget fodbold er, at eleverne gennem forløbet får oplevelser, erfaringer som fører til at eleverne opnår færdigheder og tilegner sig kundskaber, der giver mulighed for kropslig og almen udvikling.

Eleverne skal have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at spille fodbold og fysisk aktivitet i almindelighed.

Undervisningen skal give eleverne forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.

Hvis det er muligt deltage i en fodboldturnering.

Indhold

Indholdet i undervisningen vil tage udgangspunkt i "boldbasis".

Boldbasis er en metode hvorpå man kan øve de grundlæggende elementer i spillet fodbold: **Teknik, spilbarhed og taktik.**

Med forskellige øvelser som bliver udtænkt i samarbejde med eleverne, kan man få betydeligt mere eller mindre fysisk arbejde ind i spillet, eller man kan konstruere øvelser, der fokuserer på spilbarhed, taktik osv.

Tekniske elementer - Fortrolighed med bolden og at kunne beherske teknikken i fodbold er en vigtig forudsætning for at kunne få glæde af spillet.

- øve modtagelse af bolden(tæmninger)
- skudøvelser
- afleveringsøvelser

Spilbarhed – *Spilbarhed handler om spillet uden bold. Det er afgørende at boldholderen har op til flere muligheder for at aflevere bolden. De spillere, der ikke har bolden på et hold, skal med andre ord hele tiden være opmærksomme på at gøre det let for boldholderen at kunne komme til at aflevere bolden.*

- Hold mod hold øvelser med placeringsevne i fokus
- Øvelser i temposkift
- Øvelser i retningskift
- Samspilsøvelser med afleveringer i fokus

Taktiske elementer – *Taktik handler om, hvad der er mest hensigtsmæssigt at gøre for den enkelte spiller eller for holdet i den konkrete spilsituation.*

- Boldbasisøvelser med taktik i fokus
- Samtaler om taktik inden hold mod holdspil, samt efterfølgende evaluering
- Hvis muligt, deltager vi i fodboldstævner i løbet af året.

Mål

Målet med undervisningen er først og fremmest, at vi skal have det sjovt medens vi spiller fodbold. Dette skal ske i et socialt fællesskab baseret på ligeværd og forståelse for hinandens forskelligheder. Herudover skal eleverne ud fra deres personlige udgangspunkt forbedre deres fodboldfærdigheder.

Musik

Formål

- At eleverne får kendskab til forskellige genrer indenfor musikken
- At eleverne oparbejder kendskab og forståelse for puls, takt og dynamik
- At eleverne udvikler evnen til koncentration og tålmodighed
- At skabe en fælles forståelse for og accept af "den andens" musiksmag

- At udvikle den enkeltes musikalitet gennem de fælles projekter

Faglige mål og fagligt indhold

Undervisningen vil give eleven en elementær viden om etablering af et orkester, og hvad dette indebærer med hensyn til fællesfølelse, disciplin og ansvar.

Eleven vil i undervisningen blive præsenteret for en bred vifte af musikstilarter. Derigennem vil vi komme omkring forskellige taktarter, fornemmelse af puls og musikstykkers opbygning og dynamiske virkemidler.

- Eleven bliver fortrolig med musikinstrumenter og teknisk udstyr, så dette ikke unødigt belaster de udøvende elever, såvel som tilskuere og det lokale miljø.
- Eleven vil lære om simple akkordforløb og improvisation.
- Derudover vil eleven arbejde med tekstskrivning, og udtryk og betoning både i melodi og tekst.
- Trommer, percussion og andet slagtøj, vil være en stor del af introduktionen til de mere melodiske samspilsformer, eleverne bliver indført i.
- I forbindelse med sammenspilsopgaver, vil der ligge en naturlig del af sang og instrumentalundervisning, fortrinsvis på keyboard, percussion og strengeinstrumenter.
- I forbindelse med egen festival, vil valgholdet desuden være en stor del af de musikalske indslag.

Desuden ligger der implicit i musiklivet på en efterskole, at eleverne til tider deltager i forskellige former for optræden, både for forældre og ved højtidsarrangementer.

Eleverne vil blive præsenteret for og undervist i en række forskellige musiske genrer (Rock, Jazz osv.) Dette vil lede op til et forløb omhandlende musikhistorie.

Brætspil

Valgfaget retter sig mod alle elever, som har lyst til at lære forskellige spil (brætspil, kortspil, selskabsspil, mv.) og deres regler at kende. Eleverne spiller sammen to og to eller i grupper.

Eleverne har mulighed for medbestemmelse, når der skal udvælges spil.

Formål

Formålet med dette valgfag er at udvikle elevernes samarbejdsevne, holdånd samt hvordan man både er en god vinder og en god taber.

I samspil med ovenstående er der rig mulighed for at udvikle og udforske nye muligheder for relationsdannelse for eleverne.

Mål

At eleverne:

- Lærer de meste almindelige brætspil og deres regler
- Lærer at turde prøve noget nyt og i den forbindelse lære nye, ukendte spil at kende
- Bliver i stand til at bruge spil som et led i relationsdannelse
- Bliver i stand til at tabe og vinde med samme sind

Foto

Vi vil arbejde med dels fototekniske arbejdsgange og arbejde med forskellige fotografiske motiver og metoder. Vi vil både benytte os af semiprofessionelle spejlreflekskameraer samt iPads. Vi vil ligeledes efterfølgende arbejde med vores udvalgte billeder i forskellige billedredigeringsprogrammer.

Fit & sund

Formålet med undervisningen i Fit & sund er, at eleverne opnår en forståelse og bevidsthed for egen krop, og oplever værdien af at leve sundt.

Indhold:

Forløbet vil tage udgangspunkt i forskellige former for motion fx fitnesscenter, crossfit og cirkeltræning, samt viden om at fysisk aktivitet forbedrer sundheden, giver velvære og kan øge livskvalitet. Eleverne skal ligeledes have kendskab til kroppens behov for ordentlig mad, som kan fremme et godt og sundt liv.

Desuden skal eleverne have en forståelse for vigtigheden af nok søvn, da mangel på søvn påvirker både sundhed, humør og koncentrationsevne.

Eleverne vil få lidt viden om anatomi og fysiologi – hvordan er kroppen opbygget og hvordan den fungerer.

Målet med dette forløb er, at eleverne gennem motion, viden, oplevelser og erfaringer skal få en forståelse for, at der er en sammenhæng mellem vores krop, den måde vi lever på og velvære i livet.

Evaluering vil foregå løbende gennem samtale og fremvisning af produkt.

Natur/teknik

Formålet med undervisningen i natur og teknik er, at eleverne opnår indsigt i vigtige fænomener og sammenhæng samt udvikler tanker, sprog og begreber om natur og teknik, som har værdi i det daglige liv.

Forløbet vil tage udgangspunkt i Universet og målet med dette forløb er, at eleverne gennem oplevelser og erfaringer skal få en forståelse for, at der er en sammenhæng mellem universet og det at vi lever på Jorden. De skal have kendskab til den jord som vi alle er så afhængig af, samt kendskab til Solen og Månens indflydelse for livet på Jorden. Desuden skal de kende til teorien om hele universets opståen, samt stjerner og stjernebilleder som pryder himlen over os, som i øvrigt er et fantastisk visuelt univers, der åbner op for underen, nysgerrighed og fantasi der giver anledning til at filosofere over, hvordan det hele er opstået.

Natur og teknik er et fag, hvor eleverne skal opleve, iagttage, stille hypoteser, undersøge, lave forsøg og eksperimenter, og herigennem komme frem til en mulig konklusion.

Evaluering vil foregå løbende gennem samtale og fremvisning af produkt.

Håndværk & design light

I Håndværk og Design Light har vi især lagt vægt på at fremstille forskellige småprodukter til eget brug eller som f.eks. til gave.

Vi arbejder både i bløde materialer såsom stoftryk, papir, læder og forskellige flettematerialer, og i hårde materialer som træ, metal, mosaik, horn og ben mm.

Vi lærer at bruge relevant værktøj og værktøjets navne samt om sikkerheden i forbindelse hermed.

Eleverne opfordres til at arbejde sammen i så høj grad som muligt, men man lærer også at kunne arbejde med sit eget individuelle og selvvalgte projekt, hvis interessen, forståelsen og muligheden er til stede.

Meditation

Meditation handler bl.a. om at fokusere din *opmærksomhed* på din *opmærksomhed*. Det kan lyde lettere kryptisk; men betyder at meditation dybest set handler om at du bliver ét med din opmærksomhed. Det handler også om vejtrækningsøvelser, om at have fokus og komme helt ned i gear.

Dota 2 spil

Formålet med dette valgfag er at udvikle elevernes samarbejdsevne, holdånd samt få øvet taber/vinder situationer. Eleverne vil være afhængige af hinandens beslutninger og kommunikation er derfor bydende nødvendigt.

I samspil med ovenstående er der rig mulighed for at udvikle og udforske nye muligheder for relationsdannelse eleverne imellem.

Mål

Eleverne skal tilegne sig en masse viden om spillets facetter for at kunne spille

Characterenes evner, herunder skillbuilds og items

Er I stand til at reflekterer over et spil, kunne modtage konstruktiv kritik samt håndtere at vinde/tabte

Kortets opbygning, high og lowgrounds, neutral camps, wards, Roshan og vision/mapcontrol

Lasthitte, jungling, laning og lane equilibrium

Fordele rollerne imellem sig og planlægge en overordnet strategi dels på baggrund af sit eget holds styrker og svagheder og dels på baggrund af modstander holdets sammensætning.

Samarbejde i lanes og være sin rolle, opgaver og ansvar bevidst

Undervisningen starter altid med en teoretisk gennemgang efterfulgt af et spil Dota 2. Spillet bliver gennemgået efterfølgende i klassen hvor der vil være mulighed for at diskutere hvad som lykkedes og hvad som kunne være gjort anderledes.

Højtlesning

Formålet med valgfaget højtlesning er at fremme elevernes kompetencer indenfor lytning, forestilling, forståelse og fortolkning samt deres evne til at samtale om et fælles udgangspunkt (bogen).

Indhold

På dette valgfag udvælges en ungdomsbog, som bliver læst højt for eleverne.

Valgfaget er bygget op over tre timer ugentligt undervisning fordelt på mandag og torsdag. Formen for hver undervisningsgang følger samme tredeling; før, under og efter læsning.

Strukturen i undervisningen, er, at vi på regnvejrsdage opholder os indendørs nede i teater, hvor der vil være mulighed for at tegne eller lægge puslespil. Når vejret er til det, finder vi en solrig plet og tager tegnebræt og blyant med.

Der evalueres løbende på undervisningen med eleverne i form af samtale i plenum og/eller individuelt.

Mål

- ❖ Styrke elevernes forestillingsevne gennem lytning
- ❖ Styrke elevernes forståelse- og fortolkningsevne gennem samtale
- ❖ Styrke elevernes evne til at genfortælle eller gengive historiens handling

Teater – light

Formålet med valgfaget teater light er, at eleverne gennem forskellige improvisations- og teaterøvelser får arbejdet med deres kreativitet og fantasi. Derudover vil der være fokus på elevernes kropssprog og sociale kompetencer. Teater light er en holdsport, hvor der arbejdes med at give og tage plads.

Indhold

På dette valgfag bruges der som udgangspunkt ikke manuskripter. Dramaøvelserne baseres på rollespil, hvor elever skal handle på deres intuition. Der vil arbejdes med elevernes kropssprog og forestillingsevne. Ved at undersøge og eksperimentere skaber eleverne herigennem deres egne fortællinger.

Valgfaget er bygget op over tre timer ugentligt undervisning fordelt på mandag og torsdag. Formen for hver undervisningsgang følger samme tredeling; opvarmning, dramaøvelser og afspænding. Der evalueres løbende på undervisningen med eleverne i form af samtale i plenum og/eller individuelt.

Mål

- ❖ Skabe et undervisningsmiljø hvor eleverne kan undersøge, eksperimentere og udtrykke sig
- ❖ Styrke elevernes kreativitet og fantasi gennem improvisation
- ❖ Øge kropsforståelsen på en sjov og involverende måde
- ❖ Skabe tillid og give plads til hinandens udfoldelse

Debatklubben

Formålet med valgfaget Debatklubben er, at eleverne skal introduceres til forskellige emner og temaer, der ansporer en fælles debat på holdet. Eleverne skal øve sig i at have en holdning til emnet og samtidig lytte til andres meninger.

Indhold

På dette valgfag introduceres eleverne for et emne, som herefter debatteres i plenum eller mindre grupper. Indholdet af emner og tematikker vil variere hver undervisningsgang.

Hver undervisningsgang er bygget op på følgende måde:

- En præsentation af dagens emne
- En spørgerunde om elevernes kendskab til emnet
- Et eller flere tv-klip om emnet
- Eventuelt en artikel, der læses højt og belyser emnet yderligere
- En debat om emnet, der beskuer emnet fra forskellige vinkler
- Et emne til debat udvælges i starten af underviseren, men kan senere vælges af eleverne.

Valgfaget sluttes af med en mundtlig evaluering i plenum.

Mål

- ❖ Skabe et undervisningsmiljø hvor eleverne kan udtrykke sig og udfordre hinandens holdninger
- ❖ Styrke elevernes mundtlighed: blive skarpere i deres argumentation
- ❖ Eleverne skal øve sig i at lytte og formidle egne ord og sætninger

Eventuelle ændringer

Vi forbeholder os ret til at lave om på indholdet i indholdsplanen, hvis det didaktisk og pædagogisk giver mening. Det vil selvfølgelig blive sat ind i indholdsplanen og lagt på hjemmesiden så hurtigt som muligt.